proLékaře.cz | 15.10.2026

Šedesátiny primáře MUDr. Milana Choce, CSc.

Svět kolem nás pádí, my v něm stárneme a ani si neuvědomujeme, že léta přibývají také našim spolupracovníkům, žákům a pokračovatelům. Stojím před úkolem dát vědět neurologům obou směrů, „surgical" i „medical", že v Plzni dospěl do věku „kmetského" primář MUDr. Milan Choc, Csc., přednosta neurochirurgického oddělení.

Milan Choc se narodil v Plzni dne 25. 4. 1949. Na svět vstoupil dobře geneticky vybavený. Jeho otec byl díky svým odborným kvalitám vyslán „Škodovkou" na dlouhodobou práci do Indie. Mladý student Milan se musel v Plzni samostatně postarat o sebe i o svoji půvabnou sestru. Zvládl vše spolehlivě. A tato spolehlivost a solidnost je jeho trvalou vlastností. Jako medik „fiškusoval" v Plzni na neurochirurgii a bylo samozřejmé, že po úspěšné promoci zahájil roku 1973 u nás svoji neurochirurgickou dráhu. Z chirurgie atestoval roku 1977, neurochirurgickou specializaci splnil v roce 1982. Mezitím ještě dokázal postavit dům a pak ve dvou manželstvích zplodit dva syny a dvě dcery. V dalších létech prohluboval svoje odborné znalosti na stážích a kurzech v zahraničí: v Moskvě na Burděnkově institutu, v Leningradě na Polenově institutu, v USA na Yale University, opakovaně u prof. Perneckiho v Mohuči a na dalších pracovištích. Od roku 1983 byl zástupcem primáře neurochirurgického oddělení a mimořádnou zátěž podstoupil a své schopnosti musel náhle osvědčit v létech 1990–1994 při mém primátorském angažmá na plzeňské radnici. V lednu 1995 byl dr. Choc jmenován primářem Neurochirurgického oddělení FN Plzeň a v této funkci působí dosud.

„Neurochirurgové jsou lidé zvláštního ražení," opakovaně jsem zdůrazňoval při výuce. Je známo, že studenti manuálně zruční a zajímající se o chirurgickou práci nebývají zpravidla obdařeni zájmem o nervový systém, jeho anatomii a funkci. Kvalitně a odpovědně prováděná „surgical neurology" však vyžaduje tento vzácně se vyskytující soulad vynikající neurologické diagnostiky následované spolehlivým provedením náročné operace. U primáře Choce, jako u jednoho z mála neurochirurgů současnosti, tato harmonická souhra existuje. A tak dobře odborně vybaven vstoupil do éry boomu moderních diagnostických a terapeutických přístrojů (stojí za zmínku, že má doma vybudovánu mimořádně dokonalou dílnu). Měl také štěstí, že ve svém optimálním životním období, ve svobodné a demokratické společnosti mohl při stavbě nové fakultní nemocnice budovat podle svých představ i novou neurochirurgii. Do moderního neurochirurgického pracoviště o 53 lůžkách včetně specializované JIP pak postupně přijímal nové mladé lékaře, takže v současnosti vede kolektiv 16 lékařů a téměř 60 sester. Aktivně podpořil vznik elektrofyziologické laboratoře vedené výtečnou MUDr. Holečkovou a logopedické laboratoře pod vedením Mgr. Herejkové. Od roku 1983 se podílí na výuce studentů LF, domácích a později i zahraničních. Vzal na sebe úlohu školitele početné skupiny adeptů postgraduálního doktorandského studia.

V oblasti odborné a publikační vykazuje primář Choc přes 300 ústních sdělení a 195 prací publikovaných písemně, z toho část tvoří abstrakta v kongresových sbornících. Dominuje tematika vaskulární, traumatologická, intrakraniální tumory, páteř a mícha, v podstatě téměř celý rozsah neurochirurgického oboru. Pozoruhodná jsou některá témata například jeho kandidátské dizertace – „Lokální užití urokinázy k léčbě mozkové intraventrikulární hemoragie". Významné je standardní užívání předních přístupů transorálních a transkliválních jak k aneuryzmatům arteria bazilaris a přední spinální arterie, tak i k úrazovým a nádorovým procesům v horní krční oblasti. Choc pokračuje i v zájmu o tradiční plzeňská témata, především o dekompresivní kraniotomii. V oblasti frontobazálních poranění se zaměřil na kranionazální komunikace sfenoidálním sinem. Na vyšší úrovni obnovil také tradici chirurgie krkavice mikrochirurgickou technikou s elektrofyziologickým monitoringem. Nové kvality dosáhly operace CNS užitím obrazové navigace, peroperačního elektrofyziologického monitoringu a awake kraniotomií. Známý je dlouhodobý jubilantův zájem o chirurgii orbitálních lézí, ale také o operační léčení spondylolistézy. Spondylochirurgie je prováděna ze zadních i předních přístupů, v indikovaných případech se zavádějí náhrady meziobratlových disků. Bohaté zkušenosti má s diagnostikou a operacemi extraforaminálních výhřezů meziobratlových plotének. Podařilo se mu vytvořit mezioborovou spolupráci s intervenčními neuroradiology při léčení vaskularizovaných tumorů, AV malformací a aneuryzmat. Endoskopickou operační technikou se řeší nitrokomorové patologické procesy, hydrocefaly, cystické léze a tumory hypofýzy. Zlepšila se i organizace ambulantní péče zavedením odborných ambulancí: cévní, onkologické, dětské, spinální, bolesti a obecně – indikační. Pokrok přinesl i změnu v kvalitě registrace nemocných a kartotéky chorob: systém kartiček, který jsme vedli od roku 1956, byl nahrazen počítačovou databází. Personální vybavení lékařské služby je permanentně zajištěno atestovaným neurochirurgem. Při zpětném pohledu na dlouhodobou existenci plzeňského neurochirurgického pracoviště vidíme, jak na čtyřicetiletou Ledinského a Mračkovu éru klasické neurochirurgie úspěšně navázala, na kvalitativně vyšším stupni, éra Chocova.

Šedesátka bývá konstantně provázena lehkým stínem. Je to datum, při kterém se začíná neodbytně hlásit ubíhající čas, čas minulý s pozitivy i negativy, a čas budoucí s limitujícími možnostmi. V tomto věku je již možné i potřebné rekapitulovat. Při rozpomínání na dlouhodobou spolupráci jsem se pokusil o stručnou pracovní a odbornou rekapitulaci, pozorováním zpovzdálí pravděpodobně trochu nedokonalou. Svoji soukromou životní rekapitulaci si jistě bude v duchu provádět primář Choc při rybaření na březích plzeňských řek a rybníků. A možná že ke svým pozoruhodným neurochirurgickým prioritám se mu podaří přidat i vzácnou prioritu rybářskou a chytí opět ještě jednu piraňu. A nejen k tomu nechť mu osud dopřeje dobré zdraví a dlouhý život.

prof. MUDr. Zdeněk Mračekk